

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ  
ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ  
«ТЕХНІЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ  
ЛУЦЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО ТЕХНІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ»  
Циклова комісія словесних та суспільних дисциплін

---

**ПОГОДЖЮЮ**

Голова групи забезпечення

ОПП спеціальності

О. ДАВІДЮК

"28" 08 2023 року

**ЗАТВЕРДЖЮЮ**

Заступник директора

з навчальної роботи

С. БУСНЮК

"29" 08 2023 року

**Програма  
навчальної дисципліни  
«Людина і світ (Культурологія, Філософія, Соціологія)»**

**Розробник** М. Савчук

**Галузь знань** 07 Управління та адміністрування

**Спеціальність** 076 Підприємництво та торгівля

**Освітньо-професійна програма** Підприємництво, електронна комерція та логістика

**Статус навчальної дисципліни** обов'язкова

**Мова навчання** українська

Програма навчальної дисципліни «Людина і світ (Культурологія, Філософія, Соціологія)» для здобувачів фахової передвищої освіти 1 курсу освітньо-професійного ступеня фаховий молодший бакалавр спеціальності 076 Підприємництво та торгівля денної форми навчання складена на основі ОПП «Підприємництво, електронна комерція та логістика».

« 28 » 08 2023 р. - 11 с.

Розробник: М. Савчук

Робоча програма обговорена та схвалена на засіданні циклової комісії словесних та суспільних дисциплін

Протокол від 28.08 2023 року № 1

Голова циклової комісії Марія підпис

Яремчук Н.О.  
(прізвище, ініціали)

Схвалено Педагогічною радою ТФК ЛНТУ

Протокол від 29 08 2023 року № 1

Робоча програма обговорена та схвалена на засіданні циклової комісії словесних та суспільних дисциплін

Протокол від \_\_\_\_\_ 20\_\_\_\_ року № \_\_\_\_\_

Голова циклової комісії \_\_\_\_\_  
підпис

\_\_\_\_\_ (прізвище, ініціали)

Схвалено Педагогічною радою ТФК ЛНТУ

Протокол від \_\_\_\_\_ 20\_\_\_\_ року № \_\_\_\_\_

Робоча програма обговорена та схвалена на засіданні циклової комісії словесних та суспільних дисциплін

Протокол від \_\_\_\_\_ 20\_\_\_\_ року № \_\_\_\_\_

Голова циклової комісії \_\_\_\_\_  
підпис

\_\_\_\_\_ (прізвище, ініціали)

Схвалено Педагогічною радою ТФК ЛНТУ

Протокол від \_\_\_\_\_ 20\_\_\_\_ року № \_\_\_\_\_

## 1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійний ступень	Характеристика навчальної дисципліни
Тем – 9	Галузь знань: 07 Управління та адміністрування	Форма навчання денна
	Спеціальність: 076 Підприємництво та торгівля	Рік підготовки I
Загальна кількість годин - 60		Семестр II
Для денної форми навчання: аудиторних – 34 самостійних – 26	Освітньо-професійний ступень: фаховий молодший бакалавр	Лекції 18 год Практичні 16 год Самостійна робота 26 год Вид контролю Диференційований залік

## **2. МЕТА ДИСЦИПЛІНИ, ПЕРЕДУМОВИ ЇЇ ВИВЧЕННЯ ТА ЗАПЛАНОВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ**

Місце дисципліни в освітній програмі:	<p>Метою вивчення навчальної дисципліни «Людина і світ (Культурологія, філософія, соціологія)» є формування у здобувачів освіти поваги до прав людини, здатності реалізувати свої права і свободи, поважаючи при цьому права і свободи інших громадян, а також діяти у відповідності до власних переконань і цінностей на принципах гуманізму і демократії.</p> <p>Основними завданнями навчальної дисципліни «Людина і світ (Культурологія, філософія, соціологія)» є набуття студентами узагальнених знань про процеси та явища суспільного буття, про філософські, культурні, політикоправові та соціально-економічні основи життя демократичного суспільства. Вивчення курсу сприятиме соціалізації студентської молоді та активному включення її в суспільне життя, виховуватиме в здобувачів освіти такі громадянські риси як правова відповідальність, толерантність, ініціативність, громадянська активність, національна самосвідомість.</p>
Компетентності загальні або фахові:	<p>ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>ЗК 7. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p>
Програмні результати навчання:	<p>РН 1. Знати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина України.</p> <p>РН 6. Проявляти ініціативу та підприємливість, володіти навичками міжособистісної взаємодії для досягнення професійної мети.</p>
<p><b>Передумови для вивчення дисципліни:</b></p> <p>Для вивчення дисципліни «Людина і світ (Культурологія, філософія, соціологія)» необхідними є набуті компетентності з навчальних дисциплін: «Історія України», «Правознавство», «Основи комунікації».</p>	

№ теми	Назва теми	Кредити ЕКТС	ДЕННА (ОЧНА)									
			Диференційований залік									
			Кількість годин:									
Навчальні заняття:		з них:										
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	Лекційні заняття	Семінарські заняття
1	Особистість як система. Соціалізація особистості		6	2	4	2	x	2	x	x		
2	Суспільство людей як соціальна система.		8	4	4	2	x	2	x	x		
3	Стереотипи та упередження. Дискримінація.		6	4	2	2	x	x	x	x		
4	Соціальна норма. Відхилення від соціальної норми.		8	4	4	2	x	2	x	x		
5	Ефективна комунікація. Конфлікт.		8	4	4	2	x	2	x	x		
6	Права і свободи людини.		6	2	4	2	x	2	x	x		
7	Проблеми та перспективи молоді в суспільстві.		6	2	4	2	x	2	x	x		
8	Інформаційна гігієна людини.		6	2	4	2	x	2	x	x		
9	Людина і культура в сучасному світі.		6	2	4	2	x	2	x	x		
Разом з дисципліни:		2	60	26	34	18	x	16	x	x		

**4. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ  
ДИСЦИПЛІНИ**

**4.1 Теми лекцій**

<b>№ з/п</b>	<b>Назва теми навчального заняття</b>	<b>Кількість годин</b>	<b>Рекомендована література</b>
1	Тема 1. Особистість як система. Соціалізація особистості. Людина – біосоціальна система. Сутність понять індивідуальність, особа, особистість. Соціалізація та її фази. Агенти соціалізації особистості. Сім'я – один із агентів соціалізації особистості.	2	2, С.10-17 3, С. 222-240
2	Тема 2. Суспільство людей як соціальна система. Поняття суспільства і його системно-структурна характеристика. Типології суспільства. Історичні типи стратифікації суспільств. Соціальна мобільність. Громадянське суспільство, його суть, функції та атрибути	2	1, С. 65-70 2, С. 126-135 3, С. 41-82
3	Тема 3. Стереотипи та упередження. Дискримінація. Стереотипи та упередження у житті людини. Поняття дискримінації та її прояви. Типи дискримінації та їх особливості.	2	2, С. 44-55
4	Тема 4. Соціальна норма. Відхилення від соціальної норми. Поняття соціальна норма. Види соціальних норм. Сутність соціальної девіації. Типологія девіантної поведінки. Адектива поведінка та її характеристика. Здоровий спосіб життя як прояв соціальної норми сучасного суспільства.	2	3, С. 468-496
5	Тема 5. Ефективна комунікація. Конфлікт. Спілкування: поняття, мета, засоби. Комунікативний аспект спілкування. Сутність поняття конфлікт, його структура та функції. Основні стратегії розв'язання конфлікту.	2	1, С. 76-80 2, С. 62-67 5, С. 15-63

6	Тема 6. Права і свободи людини. Еволюція уявлень про права людини в історії людства. Покоління і класифікація прав людини. Сутність стосунків між людиною та державою. Механізм захисту прав людини.	2	1, С. 34-64 2, С. 106-121 8 10
7	Тема 7. Молодь як соціально-демографічна спільнота. Сутність поняття молодь. Соціалізація молоді. Життєві стратегії та самовизначення молоді. Потреби, інтереси й ціннісні орієнтації особистості. Молодіжна субкультура. Молодіжна політика: сутність, мета, завдання та функції.	2	4, С. 204-216 7, С. 227-229 9
8	Тема 8. Інформаційна гігієна людини. Основні поняття про інформацію, її властивості та види. Дезінформація та протидія фейкам. Основи інформаційної безпеки в інтернеті. Кібербулінг та його особливості.	2	1, С. 130-160
9	Тема 9. Людина і культура в сучасному світі. Культура як соціальне явище. Компоненти, форми та функції культури. Культурний шок та його особливості. Особливості української культури та методологія її вивчення.	2	2, С. 200-211 6, С. 65-88

**Разом**

**18**

#### 4.2 Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми навчального заняття	Кількість годин	Рекомендована література
1	Особистість як система. Соціалізація особистості.	2	1, С. 8 - 14
2	Суспільство людей як соціальна система.	2	1, С. 65-70 2, С. 126-135 3, С. 41-82
3	Соціальна норма. Відхилення від соціальної норми.	2	3, С. 468-496
4	Ефективна комунікація. Конфлікт.	2	1, С. 76-80 2, С. 62-67 5, С. 15-63
5	Права і свободи людини.	2	1, С. 34-64 2, С. 106-121 8 10
6	Молодь як соціально-демографічна спільнота.	2	4, С. 204-216 7, С. 227-229 9
7	Інформаційна гігієна людини.	2	1, С. 130-160

8	Людина і культура в сучасному світі.	2	2, С. 200-211 6, С.65-88
---	--------------------------------------	---	-----------------------------

**Разом**

**16**

### 4.3 Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Рекомендована література
1	Особистість як система. Соціалізація особистості	2	1, С. 15-21 2, С. 21-35
2	Суспільство людей як соціальна система.	4	1, С. 65-70 2, С. 126-135 3, С. 41-82
3	Стереотипи та упередження. Дискримінація.	4	1, С. 80-84 2, С. 44-55
4	Соціальна норма. Відхилення від соціальної норми.	4	3, С. 468-496
5	Ефективна комунікація. Конфлікт.	4	1, С. 76-80 2, С. 62-67 5, С. 15-63
6	Права і свободи людини.	2	1, С. 34-64 2, С. 106-121 8 10
7	Молодь як соціально-демографічна спільнота.	2	4, С. 204-216 7, С. 227-229 9
8	Інформаційна гігієна людини.	2	1, С. 130-160
9	Людина і культура в сучасному світі.	2	2, С. 200-211 6, С.65-88
<b>Разом</b>		<b>26</b>	

## **ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ, ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА**

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання є диференційований залік, практичні завдання, робота в групах, тестування, презентації результатів виконаних завдань. Використовуються практичні заняття з індивідуальними завданнями, самостійна робота здобувача освіти.

## 6. ПОРЯДОК ТА КРИТЕРІЙ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

### 6.1. Порядок оцінювання результатів навчання

Форма контролю	Порядок проведення контролю
Поточний контроль	Усне опитування, домашні завдання, виступи на практичних заняттях, практичні та письмові роботи оцінюються за 4-балльною шкалою.
Підсумковий контроль	Підсумковий контроль проводиться у формі диференційованого заліку. На підсумковий контроль виносяться питання, що охоплюють всю програму навчальної дисципліни.

### 6.2. Критерій оцінювання результатів навчання

Оцінювання за національною шкалою:				Критерії та визначення оцінювання
рівень компетентності	оцінка:			
	12-бальна	4-бальна	2-бальна	
Високий (творчий)	12	5 (відмінно)	Зараховано	Здобувач освіти у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно та самостійно викладає його, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, вільно послуговується науковою термінологією, наводить аргументи на підтвердження власних думок.
	11			Здобувач освіти достатньо повно володіє навчальним матеріалом але при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки.
	10			Здобувач освіти відтворює значну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст. Не здатний до глибокого, всебічного аналізу, обґрутування та аргументації, не користується необхідною літературою.
Достатній (конструктивно-варіативний)	9	4 (добре)	Зараховано	Здобувач освіти відтворює значну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст. Не здатний до глибокого, всебічного аналізу, обґрутування та аргументації, не користується необхідною літературою.
	8			Здобувач освіти достатньо повно володіє навчальним матеріалом але при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки.
	7			Здобувач освіти відтворює значну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст. Не здатний до глибокого, всебічного аналізу, обґрутування та аргументації, не користується необхідною літературою.
Середній (репродуктивний)	6	3 (задовільно)	Зараховано	Здобувач освіти відтворює значну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст. Не здатний до глибокого, всебічного аналізу, обґрутування та аргументації, не користується необхідною літературою.
	5			Здобувач освіти відтворює значну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст. Не здатний до глибокого, всебічного аналізу, обґрутування та аргументації, не користується необхідною літературою.
	4			Здобувач освіти відтворює значну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст. Не здатний до глибокого, всебічного аналізу, обґрутування та аргументації, не користується необхідною літературою.
Початковий (рецептивно-продуктивний)	3	2 (нездад-вільно)	Незараховано	Здобувач не в змозі викласти зміст більшості питань теми та курсу, володіє навчальним матеріалом на рівні розпізнавання явищ, допускає істотні помилки.
	2			Здобувач не в змозі викласти зміст більшості питань теми та курсу, володіє навчальним матеріалом на рівні розпізнавання явищ, допускає істотні помилки.
	1			Здобувач не в змозі викласти зміст більшості питань теми та курсу, володіє навчальним матеріалом на рівні розпізнавання явищ, допускає істотні помилки.

## **7. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА**

№ з/п	Автор та назва літературного джерела (інформаційного ресурсу в Інтернет)
<b>7.1. Основна література:</b>	
1.	Інтегрований курс «Громадська освіта» (рівень стандарту): підруч. для 10 кл. закладів загальноосвітньої середньої освіти / Бакка Т. В., Марголіна Л. В., Мелещенко Т. В. – К.: УОВЦ «Оріон», 2018 – 240 с.
2.	Людина і світ: підруч. для 11 кл. загальноосвіт. навч. закл.(рівень стандарту, академічний рівень профільний рівень) / Т.В. Бакка, Л.В. Марголіна, Т. В. Мелещенко. – К.: Видавничий дім «Освіта», 2019 – 240 с.
3.	Соціологія: навчальний посібник / О.О. Титаренко. – Київ: ВД «Дакор», 2020. – 210 с.
4.	Соціологія: навчальний посібник для студентів для студентів усіх спеціальностей денної форми навчання, що вивчають «Соціологію» / О. В. Горпинич, О. Ю. Клименко, Л. М. Москаленко, М. С. Труш, В. Ф. Ятченко — Київ: ДУТ, 2019. — 235 с.
<b>7.2. Допоміжна література:</b>	
5.	Конфліктологія: Практикум: навч. посіб. для студ. спеціальності 051 «Економіка» освітньою програмою «Управління персоналом та економіка праці» / М. М. Дученко, О. А. Шевчук; КПІ ім. Ігоря Сікорського. – Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2020. – 88 с.
6.	Сучасна культурологія: актуалізація теоретико-практичних вимірів: колективна монографія. / За загал. ред. проф. Ю. С. Сабадаш; редактори-укладачі: проф. Ю. С. Сабадаш, проф. І. В. Петрова. – Київ: Видавництво Ліра-К, 2021. – 308 с.
7.	Філософія: навч.посібник / Ю.М. Вільчинська, Л.В. Северин-Мрачковська, О. Б. Гаєвська та ін. – Київ: КНЕУ, 2020 – 368 с.
<b>7.3. Інформаційні ресурси в Інтернеті:</b>	
8.	Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо протидії булінгу (цькуванню)» // Відомості Верховної Ради України. – 2019. – № 5 – с. 33. – Режим доступу: <a href="https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-19#Text">https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-19#Text</a>
9.	Закон України «Про основні засади молодіжної політики» // Відомості Верховної Ради України. – 2021. – № 28 – с.233. – Режим доступу: <a href="https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1414-20#Text">https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1414-20#Text</a>
10.	Конституція України [Електронний ресурс] // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 1996. – № 30. – с. 141. – Режим доступу: <a href="http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80">http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80</a>